

MELOJA RY

MELOJA RY:N TURVALLISUUSASIAKIRJA 2016

Sisällys

1. Meloja ry	2
Yhteystietoja	2
2. Turvallisuusasioista vastaavat.....	2
3. Ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset.....	4
4. Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi	4
5. Ohjeet erilaisia 3 kohdan mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten.	6
5.1 Läheltä piti –tilanne tai melontaonnettomuus.....	6
5.2 Onnettomuudesta tiedottaminen.....	7
6. Meloja ry:n jäsenyys ja jäsenen velvoitteet.....	7
6.1 Ohjeet melontaan.....	8
6.2 Ohjaajien koulutus ja perehdyttäminen.....	8
7. Meloja ry:n kalusto ja tilat sekä olosuhteet	9
7.1 Toiminta Messilän melontakeskuksessa.....	9
8. Melontaan liittyvien olosuhteiden huomiointi	9
8.1 Melontaturvallisuus ja melonnan olosuhteet	10
9. Melontatapahtumat ja retket.....	10
9.1 Iltamelonnat ja päiväretket Messilän melontakeskuksesta.....	11
9.2 Retket	11
9.3 Melonnan harjoittelu uimahallissa.....	11
9.4 Melonnan peruskurssit ja tutustumismelonnat.....	12
10. Palvelun vaikutuspiirissä olevien muiden kuin asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi tarpeelliset toimenpiteet	12
11. Onnettomuuskirjanpito.....	12
11.1 Määritelmät	13
12. Poikkeavasta toiminnasta ilmoittaminen	13
13. Turvallisuusasiakirjan säilytys ja saatavuus.....	13
14. Melontatapahtumaan osallistuvien opastaminen	13

Tämä turvallisuusasiakirja on laadittu Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) ja siihen liittyvän muutoksen (1510/2015) sekä valtioneuvoston asetuksien eräitä kuluttajapalveluja koskevas- ta turvallisuusasiakirjasta (3.11.2011/1110) ja kulutustavaroista ja kuluttajapalveluksista annettavista tiedoista (613/2004) perusteella.

Turvallisuusasiakirjaan on koottu Meloja ry:n seuratoimintaan keskeisesti liittyvät turvalli- suusasiat, jotka tulee huomioida melontakursseja ja –tapahtumia sekä retkiä järjestettäessä. Meloja ry:n tarjoamista palveluista mm melontakurssit kuuluvat kuluttajapalveluiden piiriin. Turvallisuusasiakirjan tukena on toimintakäsikirja, johon on koottu säännöllisten tapahtumien riskianalysejä ja turvallisuusohjeita.

1. Meloja ry

Meloja ry on Hollolaan rekisteröity kunto-, retki- ja virkistysmelontaan keskittyvä yhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on toimia melontaurheilusta kiinnostuneiden jäsenten yhdyssitee- nä. Seura tavoite on edistää melontamahdollisuuksien, -retkeilyn ja -olosuhteiden kehittämis- tä ja edistää melontaharrastusta. Yksilötasolla seuratoiminnan tavoite on kohottaa jäsenten- sä fyysistä kuntoa ja terveyttä sekä herättää heissä kiinnostusta pysyvään ja turvalliseen melontaharrastukseen.

Meloja ry , rekisterinumero 204.775, Kotipaikka Hollola

Toimipaikka Hollola, Messilän satama,
Satamapolku 1, 15980 Messilä

Karttakoordinaatit , laiturin edustalle
N 61° 1.2310'
E 25° 33.7138'

Postiosoite:

Meloja ry c/o Paula Jäntti , Ruoriniemenkatu 12 as 15 15140 Lahti

Yhteystietoja

<http://www.meloja.fi/yhteystiedot>

2. Turvallisuusasioista vastaavat

Yhdistyslain mukaan yhdistyksen hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita. Hallitus edustaa yhdistystä. Yhdistyksen hallitus päättää melontaturvallisuuteen liittyvän koulutuksen järjestämisestä.

Tämä turvallisuusasiakirja päivitetään ja hyväksytään yhdistyksen johtokunnan kokouksessa vuosittain ennen melontakauden alkua. Kommentit tai muutosesitykset voi lähettää turvalli- suudesta vastaaville hallituksen jäsenelle. Vastuutehtävät on jaettu turvallisuusvastaavan ja varaturvallisuusvastaavan kesken seuraavasti:

Turvallisuusvastaavan vastuut ja tehtävät:

1. Vastaa seuran järjestämien melontatoiminnan ja -tapahtumien turvallisuudesta.
2. Vastaa kanoottien, melonta- ja turvallisuusvarusteiden tarkastuksista.
3. Vastaa ensiaputarvikkeiden saatavuudesta melontakeskuksessa.
4. Vastaa ja hoitaa turvallisuusasiakirjan kehittämistä ja tarkastamisesta
5. Vastaa läheltä piti tilanteista ja melontaonnettomuuksista tiedottamisesta.

Varaturvallisuusvastaavan vastuut ja tehtävät:

1. Varaturvallisuusvastaava toimii turvallisuusvastaavan varahenkilönä.
2. Vastaa turvallisuuskoulutusten järjestämisestä koulutusvastaavan kanssa.
3. Tallentaa turvallisuuskoulutukset koulutuskirjanpitoon. (liite 1, luottamuksellinen)
4. Toimii turvallisuusvastaavan varahenkilönä läheltä piti- ja onnettomuustilanteissa tiedotettaessa.
5. Varaturvallisuusvastaava kokoaa palautteet epäasiallisesta toiminnasta, läheltä piti - tilanteista ja onnettomuuksista (liite 2, luottamuksellinen).

Melontaturvallisuuden vastuuhenkilöt 1.5.2014 alkaen:

Turvallisuusvastaava:

Seppo Liukkonen, sihteeri, melontaopas,
meloja (at) meloja.fi, puhelin 0400 417 276

Varaturvallisuusvastaava:

Paula Jäntti, puheenjohtaja, melontaopas,
paula.jantti (at) dnainternet.net, puhelin 0400 47 25 48

Tämä turvallisuusasiakirja on tehty Meloja ry:n melontatoimintoja ja – tapahtumia varten. Tätä asiakirjaa täydentää Meloja ry:n toimintakäsikirja, jossa on yksityiskohtaisempia ohjeita. Asiakirjaa säilyttää Meloja ry:n turvallisuusvastaava. Turvallisuusasiakirja on sähköisessä muodossa luettavissa www.meloja.fi sivuilta.

Toimintaamme valvova viranomainen :

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki
PL 66 (Opastinsilta 12 B) (kartta)
00521 HELSINKI
(Pasilan virastokeskus)
kirjaamo@tukes.fi

Toimintaamme ovat kohdistuneet seuraavat tarkastukset:

- Päijät-Hämeen Sosiaali Terveystieteiden kuntayhtymä 12.12.2012
- Suomen Melontakouluttajat , heinäkuu 2013 – elokuu 2014

3. Ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset

- a) Veden varaan joutumisesta johtuva hukkuminen.
- b) Lämpötasapainon häiriöt, joiden seurauksena voi olla alilämpöä tai yllämpöä, jolloin melojan toiminta ja tarkkavaisuus heikentyy. Pahimmillaan johtaa sairaalahoitoon.
- c) Veden varaan joutumien, jolloin kastuminen kylmässä vedessä saattaa johtaa kylmetymiseen.
- d) Muun vesiliikenteen aiheuttamat vaaratilanteet, pahimmillaan voi joutua yliajatuksi
- e) Virtaavissa vesissä aiheutuvat vammat kuten revähdykset ja kolhut. Virran mukana ajautuminen vaaran paikkaan jossa kolhut ja mustelmat todennäköisiä.
- f) Katuneeseen kajakkiin juuttuminen, hätäantymisen seurauksena vettä joutuu hengityselimiin.
- g) Kovan tuulen mukana ajautuminen väylälle. Tuuli vaikeuttaa kommunikointia. Kylmä tuuli lisää kylmettymisen vaaraa.
- h) Allergiset ja muut sairauskohtaukset
- i) Maihinnousun ja leiriytymisen yhteydessä tulenkäsittelystä liikkumisesta aiheutuvat vaarat kuten nyrjähdykset, palovammat ja haavat.
- j) Melova ryhmä ei pysy kasassa ja toimintavalmius vaaratilanteissa heikkenee, ohjeet ymmärretään väärin, eksymien mahdollista.
- k) Muussa harjoitus- ja kajakkien kuljetus ja huoltotoiminnassa sattuvat vammat, kuten uimahallitoiminta, kajakkien ja tilojen huoltotoiminta sekä kuljetus.
- l) Uimahallitoiminnan mahdolliset vaaratilanteet. Esimerkiksi liukastuminen aiheutuvat päävammat, vedenkäsittelyhäiriöt, käyttäjästä aiheutuneet häiriöt, esim. yllättävä oksennus tai joskus jopa uloste sekä toiminta sähkökatkotilanteessa.

4. Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi

- a) Uimataito on melojalle pakollinen. Uimataito kysytään seuran jäsenyyttä hakevilta ja todennetaan muilta osallistujilta melontatapahtumien ja –harjoitusten aikana. Melontareitit suunnitellaan olosuhteiden ja osallistujien taitojen mukaan, huomioiden ryhmän melonta- ja pelastustaidot sekä varustus. Melottaessa käytetään aina melontaliivejä, ja kanootit tarkistetaan ennen vesille lähtöä. Käytettävät kajakit ovat varustettu välilampion tai kellukkein, joten ne ovat uppoamattomia. Pelastusvalmiutta harjoitellaan myös vaikeammassa olosuhteissa kuten aallokossa ja koskissa. Koulutetuilla ohjaajilla on pelastus- elvytys- ja ensiapuvalmiudet.

- b) Osallistujia ohjeistetaan varusteiden suhteen ja varaudutaan vallitseviin ja tuleviin olosuhteisiin. Neuvonnalla varmistetaan riittävä nesteen, ravinnon, sokerin ja suojojen saanti. Ryhmässä melottaessa keskustellaan ja havainnoidaan toisten kuntoa. Epäiltäessä lämpöuupumista tai kylmettymistä fyysinen rasitus keskeytetään ja siirrytään suojaasaan paikkaan, jossa aloitetaan hoitavat toimenpiteet. Kylmyyteen varaudutaan vaihtovaatetuksella. Ohjaajilla on hinausvalmius. Tilanteen vaatiessa kysytään neuvoja hätänumerosta.
- c) Huomioidaan kylmät olosuhteet vedenpitävin varustein ja vaihtovaattein sekä veden lämpötila toimintapaikkaa valitessa. Vältetään olosuhteita, joissa kastuminen aiheuttaa vaaraa. Kylmien vesien aikaan melotaan rannan tuntumassa.
- d) Vältetään laivaväyliä ja venereittejä. Suunnitellaan ja toteutetaan väylien ylitykset lyhyiksi ja melotaan tilanteeseen sopivana ryhmänä.
- e) Harjoitellaan toimintaa virtaavassa vedessä. Käytetään kypärää ja koskimelontaan soveltuvia melontaliivejä. Huomioidaan osallistujien taitotaso. Vaaran paikat kierretään maitse.
- f) Opastetaan aukkopeiton aukaisu ja katsotaan, että aukaisuremmit ovat näkyvillä. Tarvittaessa harjoitellaan kajakista poistumista.
- g) Huomioidaan kovan tuulen vaikutukset reittejä suunniteltaessa. Suunnitellaan vaihtoehtoisia suojaaisia reittejä tai keskeytetään tapahtuma.
- h) Tiedustellaan osallistujien terveystiedot ennen tapahtumaa. Tilanteen vaatiessa kysytään neuvoja hätänumerosta 112. Jos kyseessä ei ole hätätilanne, neuvoja voi kysyä Yhteispäivystyskeskus Akuutti24:n Akuutti-neuvonta 24 h numerosta (03) 819 2383 tai Myrkytystietokeskuksesta 24 h (09) 471 977, jos kyse on kasvit, sienet tai levämyrkytysoireita.
- i) Maihin noustessa valvotaan muiden toimintaa ja autetaan muita. Valitaan mahdollisimman helppo maihinnousukohta. Leiriytyessä käsitellään tulta huolella ja opastetaan tarvittaessa.
- j) Ryhmä hajaantuu vain yhteisesti sovitun suunnitelman mukaisesti. Koulutettuja ohjaajia jaetaan sopivalla tavalla osaryhmiin tai varmistetaan osaryhmien toimivuus muulla tavoin. Varmistetaan karttojen ja navigointitietojen saatavuus. Selvitetään osallistujien kielitaito ennen lähtöä ja käydään ohjeet selkeästi läpi. Pidetään ryhmä kasassa.
- k) Melontakeskuksessa on ensiaputarvikkeet retkikontissa ja Loistomessissä . Pidetään kulkutiet puhtaina ja kontit siisteinä. Vältetään taakkojen nostamista yksin. Suunnitelmaan ajoreitit selkeiksi.
- l) Uimahallitoiminnasta laaditaan erillinen toimintaohje, joka löytyy <http://www.meloja.fi/uimahalli/uimahallin-turvaohje>. Sähkökatkoksissa ja veden laatuun liittyvissä ongelmissa välittömänä toimenpiteenä altaan tyhjennys asiakkaista ja

välineistä ja ilmoitus puhelimella huoltotoimeen Jarkko Valve, 044-780 1529 tai Jari Syrjälä, 044-780 1296, sähköpostilla huolto.uimahalli(at)hollola.fi.

5. Ohjeet erilaisia 3 kohdan mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten.

5.1 Läheltä piti –tilanne tai melontaonnettomuus

Vaaratilanteessa tai muussa odottamattomassa tilanteessa, tulee toimia rauhallisesti. Ensin suunnataan kaikki voimavarat onnettomuuden hoitoon ja lisäonnettomuuksien ehkäisyyn, annetaan ensiapua ja hälytetään apua. Ensin huolehditaan ihmisten hyvinvoinnista, sitten omaisuudesta. Ohjaajilla on oltava toimiva puhelin ja ensiapupakkaus. Ohjaajien ensiapupakkaukset löytyvät kajakeista. Ensiapupakkausten sijainti ja määrä on varmistettava ennen vesille lähtöä. Messilän melontakeskuksessa ensiapupakkaukset ovat molempien konttien metsänpuoleisissa päädyissä.

Toimintaa johtaa melontatapahtuman vetäjänä toimiva ohjaaja tai tehtävään erikseen nimetty henkilö. Hän jakaa selkeitä tehtäviä apuohjaajille ja muille toimintakykyisille. Vastuuhenkilön velvollisuus on huolehtia avun hälyttämisestä ja toiminnan johtamisesta (tiedottaminen, jälkihoito).

Eksymis- ja katoamistapauksia voidaan välttää järjestämällä ryhmän muoto siten, että sivuilla ja viimeisenä takana melovat ohjaajat tai kokeneet melojat. Ryhmän ensimmäistä melojaa ei saa ohittaa ilman erityistä syytä ja ilmoitusta. Ryhmästä ei saa jäädä jälkeen.

Tarvittaessa tehdään melontaparit, jotka pitävät toisiaan silmällä.

Mikäli joku on poistunut ryhmästä niin pysäytetään melonta sekä tarvittaessa lauttaudutaan. Käydään läpi tilanne ennen katoamista. Melontatapahtuman johtaja suunnittelee etsintätoimenpiteet. Toimenpiteissä huomioidaan vallitsevat olosuhteet. Hyvissäkin olosuhteissa huomioidaan etsintään käytössä olevat resurssit. Mikäli etsintä ei tuota pikaisesti tulosta soiteaan hätänumeroon.

Kun valmistaudut soittamaan hätänumeroon 112 tai muulle taholle, joka pystyy auttamaan, varmista vähintään seuraavat asiat:

Avun saamiseksi paikalle voidaan hyödyntää tapahtumaa varten laadittua turvallisuussuunnitelmaa ja riskianalyysejä. (malli Meloja ry toimintakäsikirjassa) Turvallisuus- ja reittisuunnitelma voidaan lähettää sähköisesti eteenpäin pelastusviranomaisille.

- selvitä nykyinen sijainti sekä lähin tai nopein kulkutie paikalle.
- sovi miten apu opastetaan paikalle: mikä on nykyinen sijainti ja onko mahdollista siirtyä lähemmäksi apua (kohtaamispaikka)
- yhteystiedot (puhelinnumero): tapahtuman johtaja ja / tai turvallisuusvastaava

Apuun hälytetyille viranomaisille kerrotaan kaikki tarpeellinen:

- mitä ja missä tapahtunut
- kuinka monta uhria

Kun soitat hätänumeroon 112:

- vastaa kysymyksiin
- toimi annettujen ohjeiden mukaisesti
- lopeta puhelu vasta, kun saat luvan

Toimintaa jatketaan pelastusviranomaisilta saadun ohjeistuksen mukaisesti

Mikäli yhteyttä ei saada numeroon 112 tai yhteyden saanti viivästyy, niin jatketaan ensiaputoimintaa saadun koulutuksen perusteella.

Jälkihoito

Läheltä piti –tilanteissa tai melontaonnettomuuksissa on huolehdittava uhrien ja muiden osallistujien lämpimänä pysymisestä. Onnettomuudessa mukana olleiden kanssa hakeudutaan suojaiseen, lämpimään, rauhalliseen paikkaan ja annetaan mielten rauhoittua. esim. lämpimän juoman ja suklaan kera. Onnettomuutta voidaan käydä alustavasti läpi. Tärkeintä on kuitenkin tehdä päätös tilaisuuden tai retken keskeyttämisestä tai mitä toimenpiteitä haaveri aiheuttaa. Mukana olleillakin voi olla varsin erilainen näkemys tapahtuneesta. Keskustelemalla voidaan saada lisätietoa ja korjata väärinkäsityksiä. Ne mukana olleet, jotka eivät nähneet tapahtumaa saavat tietoa. Osallistujat voivat olla järkyttyneitä ja toimintakyvyttömiä ja heistä voi joutua huolehtimaan. Melontaonnettomuuden jälkihoitoon pyydetään tarvittaessa ammattilaisten apua.

5.2 Onnettomuudesta tiedottaminen

Seuran turvallisuusvastaavaan otetaan yhteys heti, kun tilanne sallii. Turvallisuusvastaava pystyy antamaan neuvoja toiminnasta ja hänen kanssaan voi harkita jatkotoimenpiteitä ja jakaa tehtäviä tapahtuman jälkihoidoksi. Melontaonnettomuuden jälkihoitoa on melojien ja kaluston noutaminen sekä ilmoittaminen Meloja ry:n tiedottajalle. Omaisille tiedottaminen neuvotellaan viranomaisten kanssa, kun tilanne sitä edellyttää.

Onnettomuuteen joutuneiden omaisille ilmoitetaan heti, kun tilanne sallii. Samalla kerrotaan, mihin onnettomuuteen joutuneet kuljetettiin tai lievemmissä tapauksissa, tarvitseeko heitä tulla noutamaan.

Lehdistölle ja vastaaville tiedottamisen voi jättää viranomaisille, seuran puheenjohtajalle ja tiedottajalle. Järkyttyneenä annetuista lausunnoista voi tulla väärinkäsityksiä.

6. Meloja ry:n jäsenyys ja jäsenen velvoitteet

Seuran hallitus hyväksyy jäsenet hakemuksesta. Jäsenyyttä hakevan tulee hyväksyä melontaturvallisuuden periaatteet. Jos hallitus ei hyväksy hakijan jäsenyyttä asiasta ilmoitetaan hakijalle.

Meloja ry:n toiminnassa osallistuja sitoutuu noudattamaan tämän turvallisuusasiakirjan sekä Meloja ry:n toimintakäsikirjan ohjeita.

Toiminnassa on aina huomioitava vallitsevat olosuhteet, melojan ikä, mahdolliset liikunta- ja terveysrajoitteet sekä kielitaito. Melomaan lähdetessä valitaan olosuhteisiin ja melojan taitotasoon sopiva kajakki, jolle tehdään turvatarkistus vesille lähdetessä. Melojalla tulee olla olosuhteisiin sopiva varustus ja vaatetus. Toiminnan aikana on varmistettava melojan jaksaminen.

6.1 Ohjeet melontaan

- Melonnassa huomioidaan vallitsevat olosuhteet ja varustaudutaan sen mukaisesti.
- Melontatapahtuman osallistujan tai kanootin vuokralle ottajan tulee noudattaa saamiin neuvoja ja ohjeita.
- Kaluston ja varusteiden kunto tulee tarkistaa ennen melontaa.
- Osallistujan tulee ottaa omassa toiminnassaan huomioon myös muiden osallistujien turvallisuus. Lisäksi jokaisen kunto- ja retkimelojan velvollisuus on tarkkailla ja tarvittaessa auttaa taidoiltaan ja kunnoltaan heikompia meloimia.
- Seuran tapahtumiin ei saa osallistua päihtyneenä. Päihtynyt ei saa lähteä vesille.
- Seuran melontatapahtumien osallistujien aikuisten on osattava uida. Uimataidottomien lasten sallitaan osallistuvan melontaan vanhempiensa kanssa.
- Kylmissä vesissä ja huonoissa olosuhteissa melotaan mahdollisuuksien mukaan rantojen lähetyvillä ja käytetään märkä- tai kuivapukua
 - Varavaatteet tulee olla mukana vesitiiviisti pakattuna.
 - Melojan on heijastimilla, kirkasvärillä vaatteilla, viirillä tms. huolehdittava näkyvyydestään kaikissa sää- ja valaistusolosuhteissa sekä käytettävä valkoista kulkuvaloa yöllä, auringon laskun ja nousun välisenä aikana
- Vesitiiviisti pakattu kännykkä melontaliivien rintataskussa on jokaiselle suositeltava turvallisuusvaruste.
- Tapahtumien osallistujien on etukäteen ilmoitettava vastuuhjaajalle mahdollisista kyseisen tapahtuman turvallisuuteen vaikuttavista sairauksista tai lääkityksistä.
- Meloja ry toivoo lääkitystä mahdollisesti tarvitsevan kertovan lääkkeen käytöstä ja säilytyspaikasta tapahtuman vetäjille / luottamalleen melontatoverille
- Seuran kalustolla melova kirjaa kaluston käytön vajakirjaan.
- Palattaessa kalusto puhdistetaan ja kuivataan sisältä ennen vajaan nostamista
 - Kaluston vikaantumisesta tehdään ilmoitus.

6.2 Ohjaajien koulutus ja perehdyttäminen

Meloja ry:n melontatapahtumia ohjaavat vapaaehtoiset melontaohjaajat ja –oppaat tai apuvetäjinä henkilöt, joilla on tehtävään riittävä, koulutuksella tai muu kokemuksella saavutettu, taito. Koulutetuilla ohjaajilla on Suomen melonta ja soutuliiton määrittelemä tai vastaava melontaohjaaja tai opaskoulutus sekä ensiapukoulutus. Kuluttajapalveluita tarjottaessa tulee ensiapukoulutuksia olla voimassa ryhmän koko huomioiden. Tapahtumissa tarvittava ensiapu voidaan myös hankkia ulkopuolisilta toimijoilta. Seuralla ei ole palkattuja työntekijöitä.

Toiminnassa vesillä korostetaan ryhmän koossa pitämiseen tärkeyttä turvallisuustoiminnan perustana. Kaikissa aloittelijoiden melontatapahtumissa valistetaan osallistujia kylmän veden vaarallisuudesta, muun vesiliikenteen huomioimisesta, kanootin kelluvuuden tarkistamisesta ja kelluntaliivien käytöstä. Kouluttajilla ja retkenohjaajilla on mukana ainakin pilli, hinausvälineet ja vesitiiviisti pakattu käyttövalmis puhelin. Ohjaajien, oppaiden ja aktiivisten jäsenten taitotasoa pidetään yllä jatko- ja kertauskoulutuksilla, EA- koulutuksia järjestetään tarpeen mukaan. Normaalisti EA koulutus on voimassa kolme vuotta. Koulutuksista pidetään kirjaa (koulutuskirjanpito liite 1, luottamuksellinen).

7. Meloja ry:n kalusto ja tilat sekä olosuhteet

Melojan varusteisiin kuuluu aina melonta- tai pelastusliivi tai kelluntapukine ja olosuhteiden mukainen melonta-asu päälle puettuna. Melomaan lähdetessä valitaan olosuhteisiin ja melojan taitotasoon sopiva kajakki, jolle tehdään turvatarkistus vesille lähdetessä. Tarkempaa ohjeistusta mm. iltamelontaan ja retkille löytyy Meloja ry:n toimintakäsikirjasta. Lisätietoa välineistä ja varustuksesta löytyy [melonnan turvallisuusohjeesta](#), jonka kopio on Meloja ry:n toimintakäsikirjassa.

7.1 Toiminta Messilän melontakeskuksessa

Meloja ry vuokraa kalustoa vain jäsenilleen. Myös muita kuin jäseniä voidaan viedä melomaan ohjatusti. Jäsenet käyttävät omatoimimelonnassa joko omaa tai seuran kalustoa. Seuran kalustolla meloessaan jäsenet ovat vastuussa sekä itsestään että seuran kalustosta ja varusteista. Jäsen voi viedä korkeintaan kaksi seuraan kuulumatonta vierastaan kertaluonteisesti kokeilemaan melontaa. Tällöin jäsen on vastuussa sekä seuran kanootista että seuraan kuulumattomista melojista (vieraistaan). Useamman kuin kaksi seuraan kuulumattoman melojan saa viedä melomaan vain koulutettu melontaohjaaja. Jäsen huolehtii kaikista järjestelyistä, toimien vuokraajana ja valvoen toimintaa. Vajakirjaan tehdään merkinnät ennen lähtöä ja palattaessa.

Varusteita ja kajakkeja voi säätää vain valmistajan tarkoittamalla tavalla. Mitään muutoksia ei niihin saa tehdä. Varusteet palautetaan siistittyinä.

Havaituista vioista tehdään vikalappu, joka liitetään varusteeseen. Lisäksi asiasta voi ilmoittaa sähköpostilla osoitteeseen meloja@meloja.fi, mikä nopeuttaa korjaustoimenpiteitä. Vikalappuja on vajakansiossa.

Säilytystilat pidetään melontakaudella puhtaina ja kalusto säilytetään niille kuuluvilla paikoilla.

Kajakit ja muut varusteet tarkistetaan aina ennen kauden alkua. Havaitut puutteet kirjataan tarkastusasiakirjaan korjaussuunnitelmineen.

8. Melontaan liittyvien olosuhteiden huomiointi

Melonta on taitolaji jolloin kokemusta voi hankkia vain harjoittelemalla. Meloja ry suosittelee vasta-alkajille melomista ryhmissä. Kokeneen melojan tulee tunnistaa vaaralliset sää- ja ym-

päristöolosuhteet ja osata sopeuttaa oma ja ryhmän toiminta taitoihin ja fyysiseen kestävyys-teen.

Kaikessa Meloja ry:n melontatoiminnassa huomioidaan osallistujien lukumäärä, fyysinen kunto, taitotaso ja olosuhteet, mahdolliset liikunta- tai aistirajoitteet sekä kielitaito. Toiminnan on oltava joka hetki turvallista.

8.1 Melontaturvallisuus ja melonnan olosuhteet

Melonta eri lajeineen on turvallinen harrastus, kun riskit ennakoidaan ja niihin varaudutaan eikä melota omiin taitoihin nähden liian vaativissa olosuhteissa. Melontaharrastuksen perusedellytys on uimataito. Meloja ry pyrkii jatkuvan koulutuksen ja opastuksen avulla varmistamaan sen, että aktiivisesti toimintaan osallistuvilla yhdistyksen jäsenillä on tarvittavat tiedot ja taidot, välineiden ja olosuhteiden tuntemusta sekä käsitys omista kyvyistään. Siten he ovat kouluttautuneet turvalliseen melontaan ja voivat puolestaan omalla toiminnallaan ja asenteellaan edistää melontaturvallisuutta.

Meloja ry on Suomen Melonta- ja soutuiliiton jäsenseura. Lähtökohtana melonnan turvallisuustyössä on melontaturvallisuuden neuvottelukunnan antama [melonnan turvallisuusohje](#), joka on käännetty myös englanniksi: [Safety Guidelines for paddling](#). Se on suositus, joka määrittelee melonnan turvavarusteet ja muita turvallisuuteen vaikuttavia seikkoja kuten ohjaajien ja osallistujien suhteellista määrää järjestetyssä melonnassa. (Lähde <http://www.melontajasoutuiliitto.fi/turvallisuus/melonnan-turvallisuusohjeet/>). Näistä asiakirjoista löytyvät kopiot Meloja ry:n toimintakäsikirjasta.

Seuran retket ja muu toiminta on tarkoitettu jäsenille ja kukin vastaa omista kustannuksistaan, joten ne eivät kuulu kuluttajapalveluiden piiriin. Seura noudattaa toimintaansa soveltuvin osin [kuluttajaviraston ohjetta ohjelmapalveluiden turvallisuuden edistämiseksi](#), [kuluttajaturvallisuuslakia](#) ((920/2011) ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston www.tukes.fi [melontaan liittyviä palveluntarjontaa koskevia](#) ohjeita.

9. Melontatapahtumat ja retket

Melontatapahtumat, iltamelonnat, retket ja uimahalliharjoitukset ovat Meloja ry:n jäsenille kohdistettua toimintaa. Tapahtumia voidaan järjestää myös yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Tällöin Meloja ry jäsenet noudattavat tämän turvallisuusasiakirjan ohjeita, toimissaan ohjattuna omana ryhmänään. Tapahtumilla saattaa olla omia turvallisuusohjeita, joita on lisäksi noudatettava.

Yksilönä muihin kuin Meloja ry:n järjestämiin tapahtumiin osallistuvan tulee huomioida oma turvallisuutensa ja toimia saamiensa ohjeiden mukaan.

<http://www.melontajasoutuiliitto.fi/harraste-ja-retki/retkimelojan-hyotylinkit/> ,
<http://www.melontajasoutuiliitto.fi/lajit/yleista-lajitietoa/melontaretken-suunnittelu/>

Melonnan peruskurssit ovat toimintaa joissa ei vaadita Meloja ry:n jäsenyyttä. Kullekin kursseille on laadittu oma turvallisuussuunnitelma, jossa huomioidaan paikalliset olosuhteet. Tur-

vallisuussuunnitelmat löytyvät Meloja ry toimintakäsikirjasta.

9.1 Iltamelonnat ja päiväretket Messilän melontakeskuksesta

Aloittelevien melojien, esimerkiksi juuri melonnan peruskurssin käyneiden, suositellaan osallistuvan iltamelontoihin ennen pitkiä omatoimisia melontaretkiä. Iltamelonnat alkavat ja päättyvät Messilän melontakeskukseen. Ohje iltamelontaan löytyy Meloja ry Toimintakäsikirjasta

Eteläisellä Vesijärvellä tapahtuvaan iltamelontatoimintaan ja päiväretkiin ei tarvitse laatia erillisiä turvallisuussuunnitelmia. Turvaohjeena noudatetaan tätä asiakirjaa kohdat 6. - 7. Tarvittaessa voidaan hyödyntää tapahtumakohtaisia turvallisuussuunnitelmia, joita löytyy Meloja ry toimintakäsikirjasta.

9.2 Retket

Usean päivä retken retki-ilmoituksesta on selvittävä retken vaativuus, taito-, kunto- ja varuste-vaatimukset. Nämä on myös selvitettävä osallistujien kanssa ja varusteet on tarkastettava ennen retkelle lähtöä. Lisätietoa välineistä ja varustuksesta löytyy [melonnan turvallisuusohjeesta](#), siitä on myös kopio Meloja ry:n toimintakäsikirjassa.

Turvallisuussuunnitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota ja osanottajille on ennakoon selvitettävä, millaisia vaatimuksia melontatilanne taitotasolle ja terveydentilalle asettaa. Retkille on laadittava erillinen kirjallinen turvallisuussuunnitelma. Turvallisuussuunnitelma voidaan esittää osallistujille kirjallisesti tai suullisesti. Retkien osallistujamäärää ei ole rajattu, edellyttäen että ryhmässä on mukana kokeneita melojoita, jotka voivat toimia avustavina ohjaajina. Reittisuunnitelma ja vaihtoehdot riskien pienentämiseksi on hyvä esittää turvasuunnitelmassa. Retkien turvallisuussuunnitelmia löytyy Meloja ry toimintakäsikirjasta.

Ympäristöstä huolehtiminen

Melojat liikkuvat luonnossa jokamiehen oikeuksien mukaan. Huolehtimalla ympäristöstä ja välineistä meloja vaikuttaa myös viihtyisän ja turvallisen melontaympäristön säilymiseen ja luomiseen. Noudatetaan jokamiehenoikeuksia <http://www.melontajasoutuliitto.fi/harraste-ja-retki/jokamiehenoikeudet/> ja jokainen meloja voi allekirjoittaa melojan [ympäristölupauksen](#) , joka löytyy Meloja ry toimintakäsikirjasta. Ympäristötietoa <http://www.melontajasoutuliitto.fi/@Bin/289360/Melojan+ymparistöopas.pdf>

9.3 Melonnan harjoittelu uimahallissa

Uimahalliharjoittelua varten on laadittu oma turvallisuusohje, joka löytyy nopeasti Meloja ry kotisivuilta <http://www.meloja.fi/uimahalli/uimahallin-turvaohje>, siitä on myös kopio Meloja ry:n toimintakäsikirjassa.

9.4 Melonnan peruskurssit ja tutustumismelonnat

Melonnan peruskurssit ja tutustumismelonnat ovat maksullisia ja niihin osallistuu seuraan kuulumattomia henkilöitä, joten ne luokitellaan kuluttajapalveluiksi. Melontaan tutustumistilaisuuksia järjestetään etupäässä Messilässä. Peruskurssien ja tutustumismelontojen turvallisuusasiat ovat hyvin samanlaiset.

Melontatapahtumissa on huomioitava suurin mahdollinen turvallinen asiakasmäärä eri olosuhteissa sekä palveluun osallistuvien terveydentilaa, fyysistä kuntoa, kokemusta, koulutusta ja muita vastaavia seikkoja koskevat vaatimukset.

Peruskurssille tai tutustumismelontaan osallistujilta on kysyttävä etukäteen uimataito. Peruskurssitasolta eteenpäin uimataito on lajin harrastamisen perusedellytys. Terveydelliset riskitekijät selvitetään kysymällä mahdollista liikuntaan tai tasapainoon vaikuttavista sairauksista, vammoista tai aistirajoituksista. Lääkitystä mahdollisesti tarvitsevaa pyydetään kertomaan lääkkeen käytöstä ja säilytyspaikasta. Kurssikieli on ensisijassa suomi. Muista kielistä sovietaan kurssin vetäjien kanssa. Toiminta suhteutetaan saadun tiedon mukaan. Alle 18-vuotiailta on oltava huoltajan lupa ja yhteistiedot.

Meloja ry järjestää peruskursseja järvillä ja hitaasti virtaavassa vedessä. Osallistujamäärät suhteutetaan ohjaajien pätevyyksiin ja toimintaympäristön vallitseviin olosuhteisiin.

Melontatapahtuman osallistujan tulee noudattaa saamiaan neuvoja ja ohjeita sekä ottaa omassa toiminnassaan huomioon myös muiden osallistujien turvallisuus.

Osallistuminen on aina vapaaehtoista. Olosuhteiden vaatiessa vetäjällä on oikeus keskeyttää melontatapahtuma tai perua se.

Peruskursseja on pidetty useissa kohteissa, ja niiden turvallisuussuunnitelmat löytyvät Meloja ry:n toimintakäsikirjasta.

10. Palvelun vaikutuspiirissä olevien muiden kuin asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi tarpeelliset toimenpiteet

Melonta ei aiheuta merkittäviä turvallisuusriskejä muille vesillä liikkujille. Melomalla vesiväylien ulkopuolella vältetään väistämisestä aiheutuvat riskit.

11. Onnettomuuskirjanpito

Onnettomuuksista tai vakavista läheltä piti -tilanteista on pidettävä onnettomuuskirjanpitoa, joka löytyy Meloja ry:n toimintakäsikirjasta. Retken vastuuvetäjän tai kurssin / melontatapahtuman ohjaajan on tiedotettava johtokuntaa tapahtuneesta onnettomuudesta.

Ilmoituksessa tulee ilmetä seuraavat tiedot:

- vahingoittuneen henkilön tiedot,
- vahinkoon liittyvät tiedot (aika, paikka ja vamman aiheuttaja),
- vamman laatu,
- tarkka kuvaus vahingon sattumisesta,
- vahinkoon johtaneet syyt, ja
- ennalta ehkäisevät toimenpide-ehdotukset vastaisen varalle.

Vakavista vaaratilanteista ja onnettomuuksista tulee puolestaan tehdä ilmoitus KuTuL 8 §:n mukaisesti valvonta viranomaiselle. Ilmoituksen tekee turvallisuusvastaava ja se toimitetaan valvovalle viranomaiselle, jonka yhteystiedot löytyvät tämän asiakirjan alusta sivulta 4.

Ilmoitukseen käytetään lomaketta: <https://www.tukes.fi/fi/Kuluttajille/Vaarallinen-tavara---palvelu/Ilmoitus-vaarallisesta-tavarasta-tai-palvelusta1/> .

Onnettomuudesta ilmoitetaan myös Melonta- ja soutuiliiton sähköpostilla: toimisto(ät)melontajasoutuiliitto.fi tai kirjepostina liiton toimistoon.

Ilmoitus voidaan laatia sähköisesti;

<http://www.melontajasoutuiliitto.fi/turvallisuus/onnettomuus-ja-lp-raportit/>

11.1 Määritelmät

Läheltä piti tilanne

- uhkaava tapaus, joka ei välttämättä aiheuta vahinkoa ja jää siten usein huomioimatta. Tilanteesta on syytä ottaa opiksi ja tarvittaessa muuttaa toimintatapaa.

Vakava lähetä piti tilanne

- toteutunut odottamaton vaaratilanne, jossa melontaonnettomuus on vältetty normaalisti poikkeavalla toiminnalla.

Melontaonnettomuus

- ennalta-arvaamaton vahinkotapahtuma, josta on aiheutunut muun muassa omaisuusvahinkoja, tuhoa, kuolemantapauksia tai loukkaantumisia taikka muutoin haittaa tai vahinkoa esimerkiksi ihmisille, luonnolle tai infrastruktuurille.

12. Poikkeavasta toiminnasta ilmoittaminen

Mikäli tapahtumassa havaitaan poikkeava toiminta, josta aiheutuu vaaraa jonkun terveydelle tai omaisuudelle, on toiminta keskeytettävä. Asiasta on ilmoitettava Meloja ry:n turvallisuusvastaavalle.

13. Turvallisuusasiakirjan säilytys ja saatavuus

Asiakirjaa säilyttää Meloja ry:n turvallisuusvastaava. Turvallisuusasiakirja on sähköisessä muodossa saatavilla www.meloja.fi sivuilta. Jokaiselle uudelle jäsenelle annetaan liittymisen yhteydessä ohje tämän turvallisuusasiakirjan lukemiseksi. Tieto tästä asiakirjasta ja Meloja ry:n toimintakäsikirjasta jaetaan kunkin melontakauden alkaessa aktiivisille ohjaajille, esim. peruskurssien ja retkien vetäjille.

14. Melontatapahtumaan osallistuvien opastaminen

Kaikissa melontatapahtumissa on ehdoton päihitteettömyysvaatimus. Kielitaito varmistetaan mahdollisuuksien mukaan ennakkoon. Melonnassa taidot ja kokemus tulee aina suhteuttaa vallitseviin olosuhteisiin. Opastaminen on vaiheittaista melojan kokemuksesta ja melontatapahtumasta riippuen. Keskeisimmät melontaturvallisuuteen liittyvät ohjeet ovat melontaturvallisuusohjeessa ja tämän asiakirjan kodissa 8. ja 9.. Melojan toimintakäsikirjassa on täsmällisiä tapahtumakohtaisia malleja.

Kursseille osallistujien opastaminen aloitetaan etukäteen toimitettavalla ja osallistujien melonta kokemusta selvittävällä kyselyllä. Kyselylomake on luottamuksellinen. Tiedote sisältää toiminnan ja sen vaativuuden kuvauksen, varustelistan sekä yleiset ohjeet. Ohjeissa on huomioitu toiminnan kesto sekä vallitsevat ympäristö- ja olosuhdetekijät. . Kyselyn ja tiedotteen mallit löytyvät Meloja ry:n toimintakäsikirjasta. Opastus jatkuu kurssin aikana ns. läpisyperiaatteella ja harjoittelemalla konkreettisesti melontaturvallisuuteen liittyviä asioita.

Melontatapahtumaan, jonka kesto on lyhyt , ohjeellisesti alle neljä tuntia, tai jonka osallistujat ovat kokeneita, toisilleen tuttuja, ohjeet voidaan antaa suullisesti ennen tapahtuman alkua. Tyypillinen tilanne, jossa annetaan suullisia ohjeita, on seuran yhteinen iltamelonta tai seuran jäsenten omaehtoinen melontaretki. Tapahtumaan osallistuvien kanssa käydään ennen varsinaista toimintaa läpi turvallisuus- ja käyttäytymisohjeet, toiminnan riskit ja opastetaan välineiden ja tarvittavien henkilösuojaimien käyttöön.

Pitkäkestoisiin tapahtumiin kuten retket laaditaan ennakkoon reitti- ja turvallisuussuunnitelma. Turvallisuussuunnitelma sisältää tapahtuman tai retken vaativuustason ja varustevaatimukset. Reittisuunnitelmassa turvasuunnitelma yhdistyy mm. evakuointi paikkoihin. Retkillä ryhmä kootaan yhteen ennen vesille lähtöä. Tällöin sovitaan toimista seuraavalle etapille ja vallitseva sää sekä muut paikalliset riskitekijät huomioidaan. Malleja retki- ja turvallisuussuunnitelmiin löytyy Meloja ry:n toimintakäsikirjasta.